

Tiết 15

Bài hát do địa phương tự chọn

BÀI ĐỌC THÊM

ÂM NHẠC VÀ VŨ TRỤ

Thần thoại Hi Lạp gắn cho Héc-mét là người sáng tạo ra cây đàn đầu tiên. Sau khi lấy cặp bò của thần A-pô-lông, ông lột da bò căng lên một cái mai rùa làm hộp cộng hưởng, cắm lên đấy một cặp sừng bò rồi lấy ruột bò làm dây căng giữa đôi sừng đó. Đấy là chiếc đàn *Lia* mà ngày nay chúng ta lấy làm biểu tượng cho âm nhạc. Nhưng người chơi đàn đầu tiên không phải là Héc-mét. Vì phạm tội ăn cắp bò nên ông đã phải dâng cây đàn cho thần Mặt Trời và Ánh Sáng, người đứng đầu vũ trụ. Vì chính bản thân cây đàn này là biểu tượng của vũ trụ : Bảy dây đàn tương ứng với bảy vì sao của Thái dương hệ, nó hoà hợp với chuyển động của các vì tinh tú, đàn có 12 dây thì tương ứng với 12 con giống trong một năm trên đường hoàng đạo. Hộp cộng hưởng đầu kín, đầu hở như mai rùa. Tiếng đàn của thần Mặt Trời có thể rung động đến vũ trụ, sự hoà hợp của thiên nhiên được thực hiện, đất đai chịu ảnh hưởng của khí trời làm cho cây cối được nảy mầm, mưa gió trở nên thuận hoà... đó là tiếng hát của vũ trụ.

Tương truyền đàn *Lia* còn là nhạc khí của Oóc-phê, một nhạc sĩ trong thần thoại Hi Lạp có sức quyến rũ mãnh liệt. Khi tiếng đàn của thần vang lên thì bão táp phải ngưng, cây cỏ và con người đều nảy nở sung mãn.

Người Hi Lạp cổ đã gắn cho A-pô-lông và Oóc-phê là những người sáng tạo ra âm nhạc. Cũng giống như người Ai Cập cho rằng người sáng tạo ra âm nhạc là Ó-di-rít (Thần Nông nghiệp đồng nhất với Mặt Trời) âm nhạc là một trong những phương tiện để hoà hợp vào sự sung mãn của vũ trụ.

Có thể nói, âm nhạc giữ vai trò trung gian để con người tiếp cận với thế giới siêu nhiên. Đó là nghệ thuật đưa con người đến chỗ hoàn thiện. Điều đó cho ta thấy rằng vận động của vũ trụ vĩnh hằng, nhưng sự cảm thụ của con người trước sự vận động đó thay đổi tùy theo thời đại. Ngày nay những cuộc liên hoan nhạc Rốc - *Nhịp điệu vũ trụ* hẳn không giống *Nhịp điệu âm nhạc* của người xưa, nhưng cái mà con người giữ mãi là sự tôn trọng những nguyên tắc của hoà thanh, sự hoà đồng của con người với thiên nhiên trong âm nhạc.